

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Nacionalni načrt za obnovo narave - **urbani ekosistem**

Vsebina

- Vsebina uredbe – urbani ekosistem
 - Opredelitev ključnih pojmov
 - Cilji (čl. 8)
- Določitev obsega urbanih ekosistemov
- Viri podatkov
- Izračun kazalnikov zelenih površin in prekritosti s krošnjami

Opredelitev ključnih pojmov

- **„urbani ekosistem“** : del biotsko raznovrstnih ekosistemov, ki vključujejo zelene površine znotraj „mestnih območij“,
- **„urbana zelena površina“**: pomeni celotno površino dreves, grmičevja, trajne zelnate vegetacije, lišajev in mahov, ribnikov in vodotokov v mestih ali manjših mestih in predmestjih, izračunano na podlagi podatkov, ki jih zagotovi storitev Copernicus za spremljanje kopnega [...] in, kadar so na voljo [...] drugih ustreznih dopolnilnih podatkov, ki jih zagotovi država članica,
- **„urbani pokrov drevesnih krošenj“**: pomeni celotno površino drevesnega pokrova v mestih ter manjših mestih in predmestjih, izračunano na podlagi podatkov o gostoti drevesnega pokrova, ki jih zagotovi storitev Copernicus [...] in, kadar so na voljo [...] drugih ustreznih dopolnilnih podatkov, ki jih zagotovi država članica.

Cilji obnove urbanih ekosistemov

1. Države članice do 31. decembra 2030 zagotovijo, da v celotnem nacionalnem območju **ne pride do neto izgub urbane zelene površine ter urbanega pokrova drevesnih krošenj v območjih urbanih ekosistemov** [...] v primerjavi z letom 2024. [...] DČ lahko izključijo območja, kjer delež urbane zelene površine v urbanih središčih in urbanih grozdih presega 45%, delež pokrova krošenj pa 10%.
2. Države članice od 1. januarja 2031 zagotovijo, da se v celotnem nacionalnem območju **doseže trend povečanja urbane zelene površine** [...] dokler ni dosežena zadovoljiva raven urbane zelene površine.
3. Države članice zagotovijo, da se doseže **trend povečanja urbanega pokrova drevesnih krošenj** v vsakem območju urbanega ekosistema [...] kar se meri vsakih 6 let od 1. januarja 2031, dokler se ne doseže zadovoljiva raven.

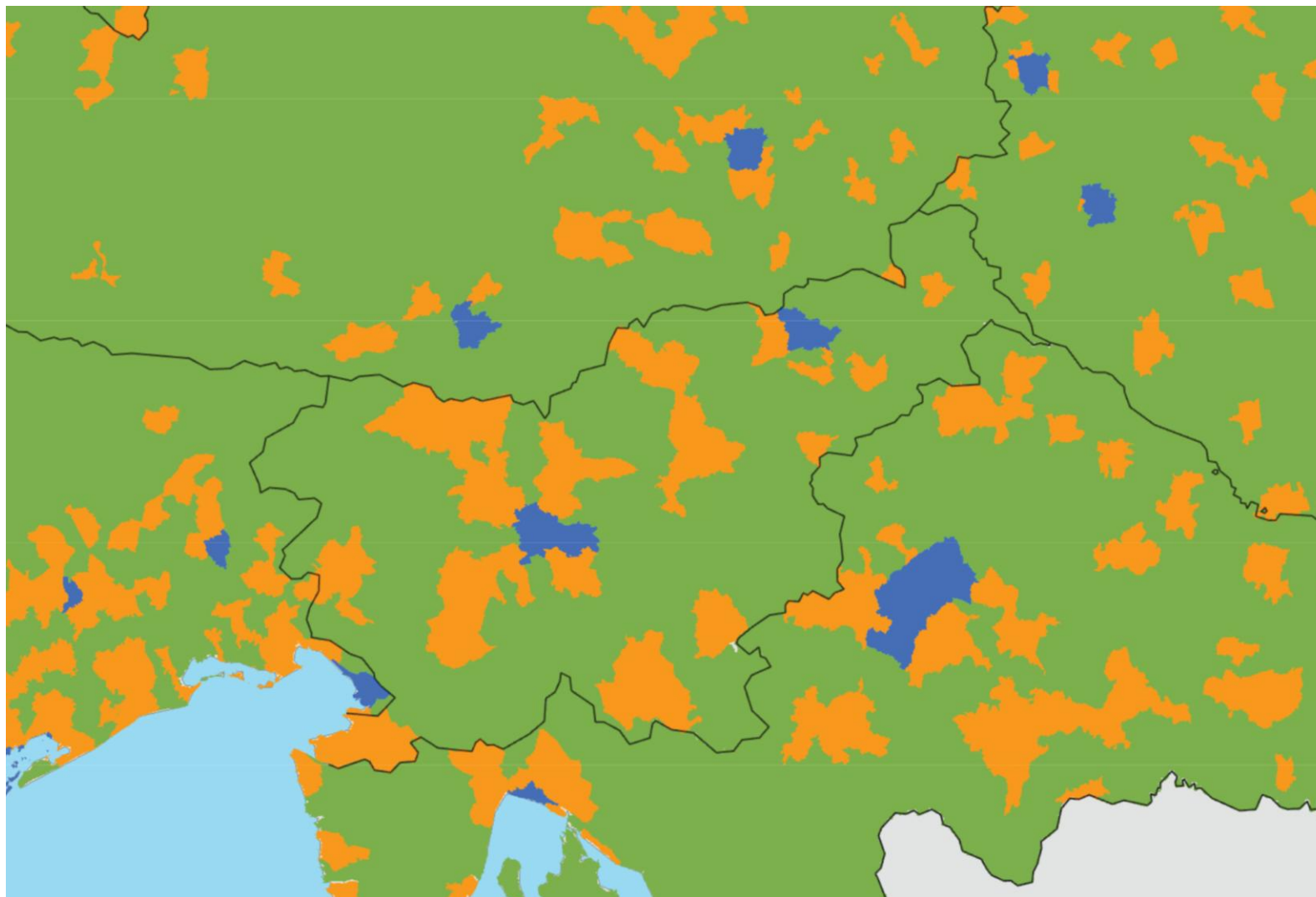
Določitev obsega urbanih ekosistemov

Mesto, manjše mesto ali predmestje:

- **„mesta“** : lokalne upravne enote (občine) v katerih vsaj 50% prebivalcev živi v enem ali več urbanih središčih
 - Visoka gostota prebivalcev ≥ 1.500 preb./km²
 - Skupno število prebivalcev ≥ 50.000
 - 2 mestni občini
- **„manjša mesta in predmestja“**: lokalne upravne enote (občine) v katerih manj kot 50% prebivalcev živi v urbanem središču, vendar vsaj 50% prebivalcev živi v urbanem grozdu (mreža 1*1km) (Uredba (ES) št. 1059/2003)
 - nizka gostota prebivalcev ≥ 300 preb./km²
 - Skupno število prebivalcev ≥ 5.000
 - 46 občin

Celotno mesto ali manjše mesto ali predmestje

Legenda:

 MESTO

 MANJŠE MESTO, PREDMESTJE

Določitev obsega urbanih ekosistemov

Urbana središča in urbani grozdi (4.čl. Uredbe (ES) št. 1059/2003):

„urbano središče“ (urban centre): skupina sosednjih mrežnih celic velikosti 1km²:

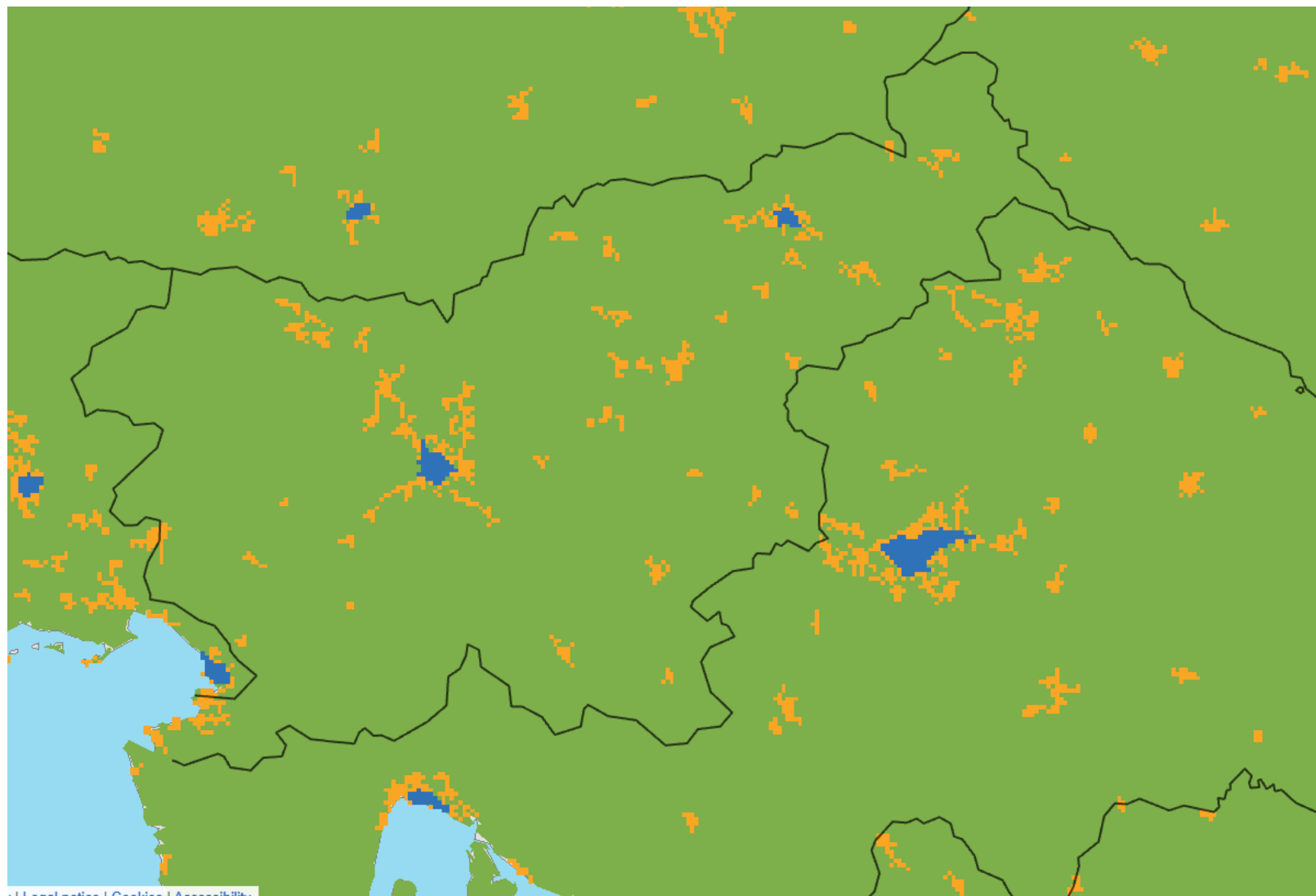
- z gostoto ≥ 1.500 preb./km²
- skupno število prebivalcev (vsota) ≥ 50.000

„urbani grozd“ (urban cluster): skupina sosednjih mrežnih celic velikosti 1km²:

- z gostoto ≥ 300 preb./km²
- skupno število prebivalcev (vsota) ≥ 5.000

Urbana središča in urbani grozdi

Legenda:

● URBANO SREDIŠČE "URBAN CENTRE"

● URBANI GROZD "URBAN CLUSTER"

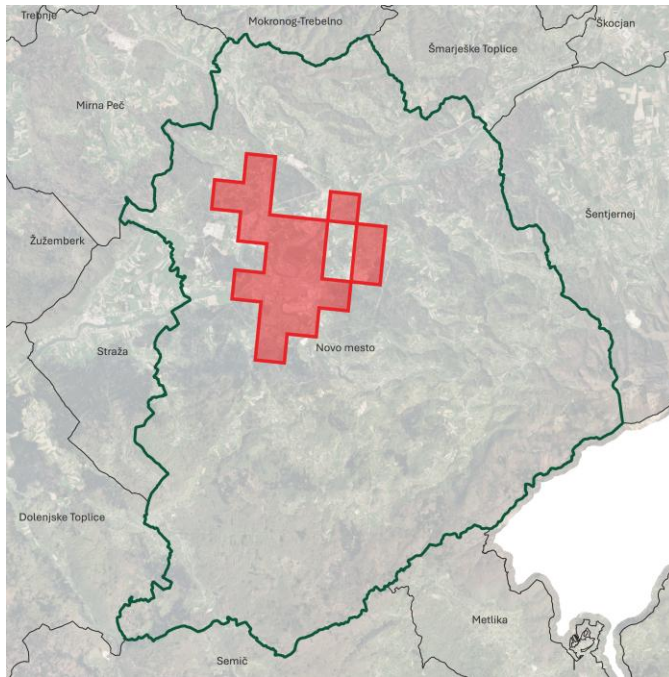

Stopnja urbanizacije, občine, Slovenija, 2025						
Šifra občin e	Ime občine	Šifra po stopnji urbanizacije		Šifra občine	Ime občine	Šifra po stopnji urbanizacije
061	Ljubljana	1		085	Novo mesto	2
070	Maribor	1		090	Piran/Pirano	2
213	Ankaran/Ancarano	2		173	Polzela	2
003	Bled	2		094	Postojna	2
008	Brezovica	2		174	Prebold	2
011	Celje	2		175	Prevalje	2
023	Domžale	2		096	Ptuj	2
207	Gorje	2		098	Rače - Fram	2
032	Grosuplje	2		102	Radovljica	2
159	Hajdina	2		103	Ravne na Koroškem	2
040	Izola/Isola	2		106	Rogaška Slatina	2
041	Jesenice	2		108	Ruše	2
043	Kamnik	2		178	Selnica ob Dravi	2
048	Kočevje	2		112	Slovenj Gradec	2
164	Komenda	2		183	Šempeter - Vrtojba	2
050	Koper/Capodistria	2		122	Škofja Loka	2
052	Kranj	2		123	Škofljica	2
208	Log - Dragomer	2		129	Trbovlje	2
064	Logatec	2		186	Trzin	2
071	Medvode	2		131	Tržič	2
072	Mengeš	2		133	Velenje	2
169	Miklavž na Dravskem polju	2		140	Vrhnika	2
080	Murska Sobota	2		190	Žalec	2
084	Nova Gorica	2		192	Žirovnica	2

Območja urbanih ekosistemov

Območja urbanih ekosistemov se določijo glede na območja predelov mest ali manjših mest in predmestij, kar vključuje vsaj urbana središča in urbane grozde (Uredba (EU) 2022/869, čl. 14(4).)

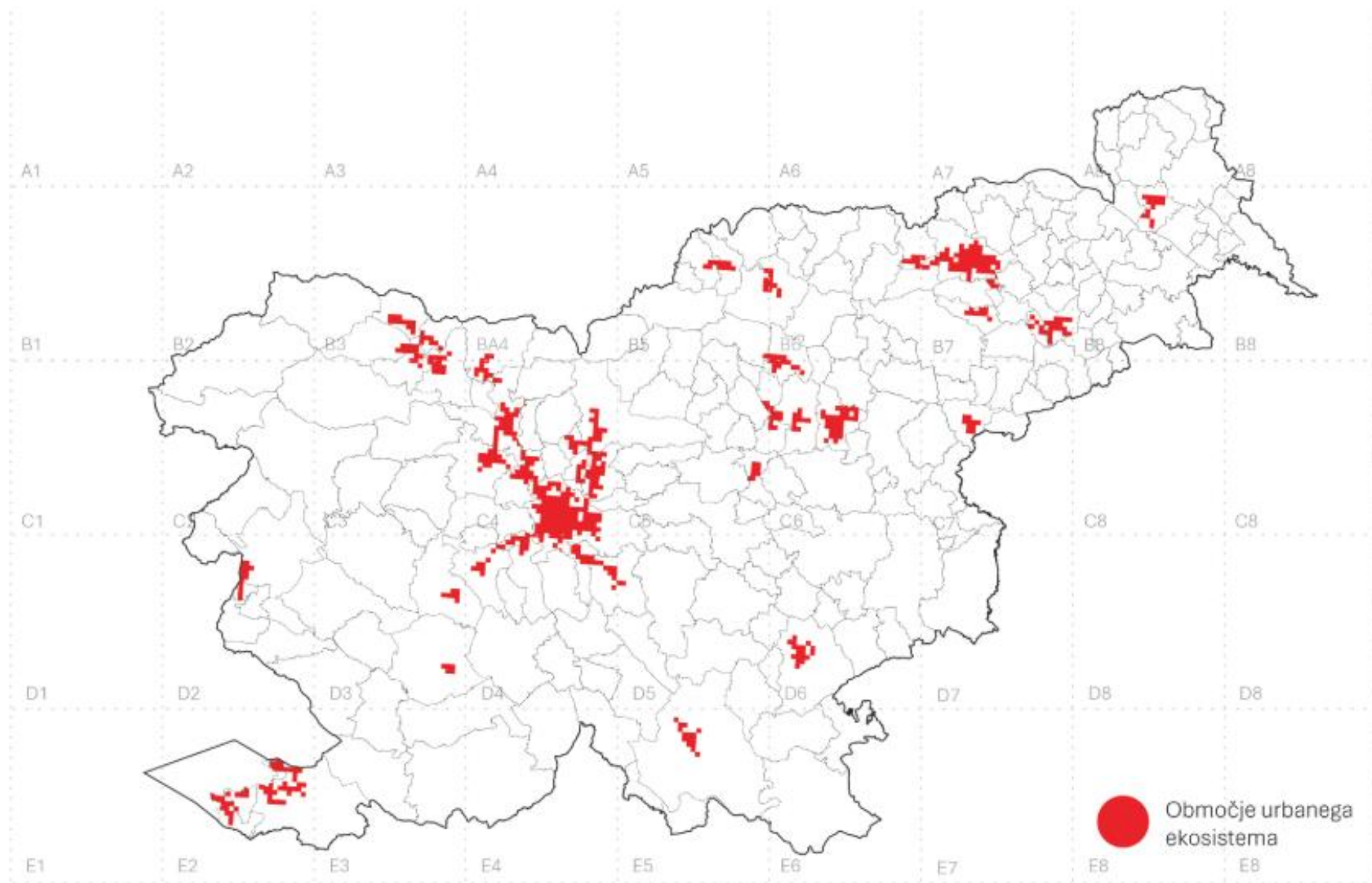
Predel mesta ali manjšega mesta in predmestja, kar vključuje vsaj urbana središča in urbane grozde. (Primer: Občina Novo Mesto)

Kriteriji za izbor:

- Vpliv na prihodnji razvoj poselitve,
- vpliv na širitev poselitve na njivske površine,
- zmanjšanje prekrivanja z drugimi ekosistemi iz Uredbe o obnovi narave,
- potencialno večja osredotočenost ukrepov (območja večjih gostot).

Območja urbanih ekosistemov

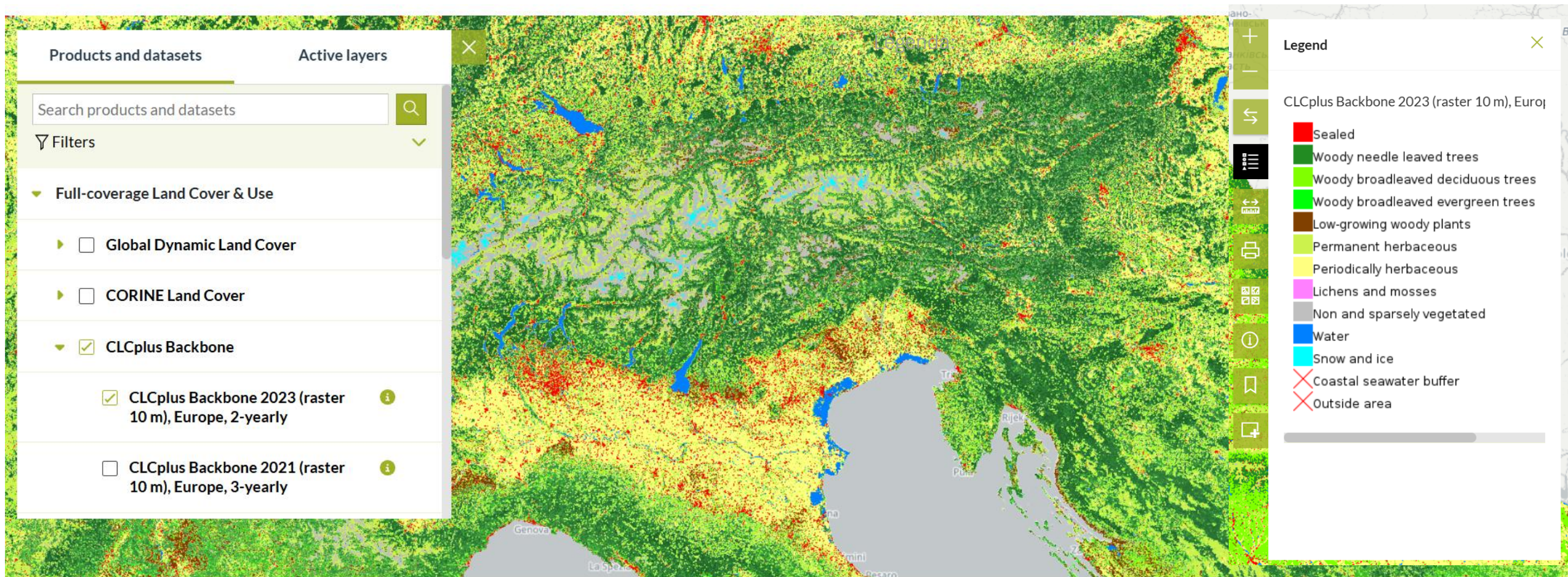

Urbane zelene površine – viri podatkov

CMLS; CLCplus Backbone 2023 (raster 10 m); %

Copernicusov podatek CLC Pluc Backbone. Zagotavlja vseevropski prostorsko skladen, podroben popis pokrovnosti tal za referenčno leto 2023 (posodablja se na dve leti). Za vsako slikovno piko (piksel) prikazuje prevladujočo pokrovnost tal med 11 osnovnimi razredi pokrovnosti tal. Nabor podatkov je na voljo kot 10 m raster.

Prekritost s krošnjami – viri podatkov

CMLS; Tree Cover Density 2021 (raster 10 m); %

Podatkovni set Copernicusa-CLMS -> Gostota dreves ("TreeCoverDensity"), na vseevropski ravni v prostorski ločljivosti 10 m in 100 m zagotavlja raven gostote drevesne pokritosti v območju od 0 % do 100 % za referenčno leto 2021, posodablja se na 1 leto.

[Help & support](#) | [Production updates](#) | [News and Events](#) | [Register/Login](#) | [Search Site](#)

[CLMS portfolio](#)

[Dataset catalogue](#)

[Data viewer](#)

[Use cases](#)

[About](#)

[Home](#) > [Data viewer](#)

Products and datasets

Active layers

Full-coverage Land Cover & Use

☐ Global Dynamic Land Cover

☐ CORINE Land Cover

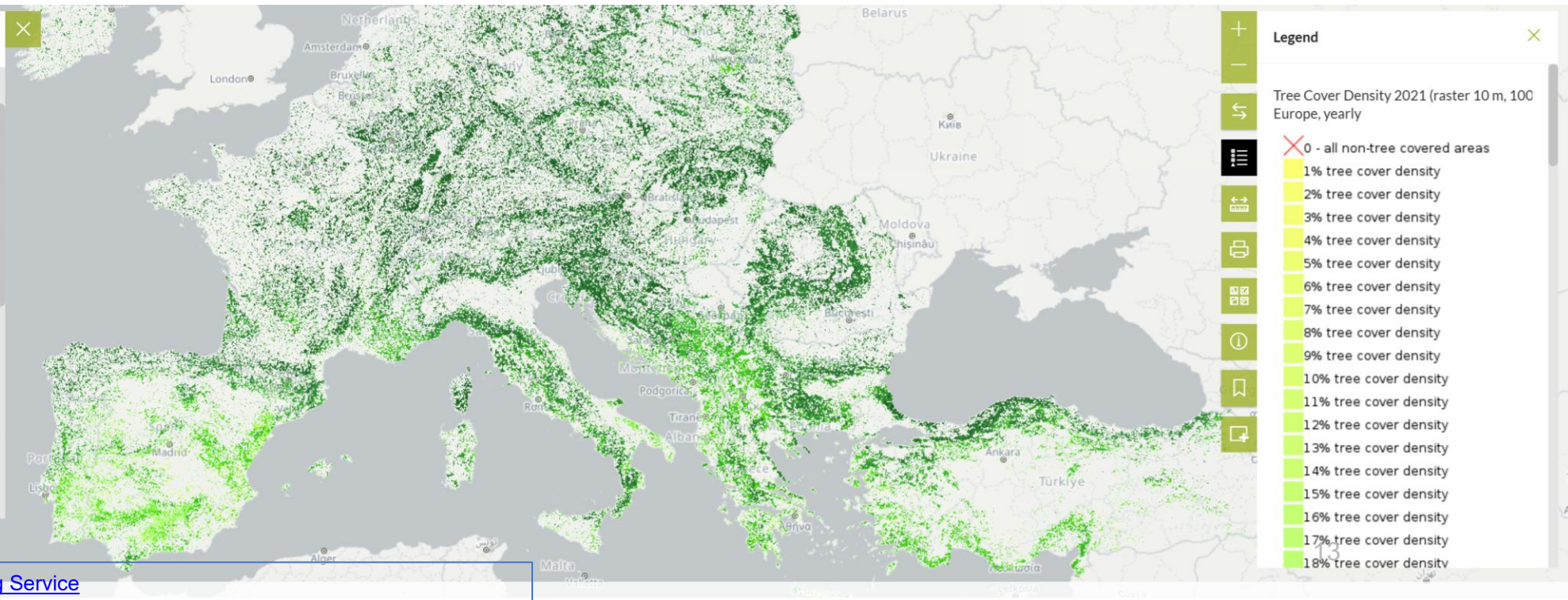
☐ CLCplus Backbone

☐ High Resolution Layer Croplands

☒ High Resolution Layer Tree Cover and Forests

☒ Forest Type

☐ Dominant Leaf Type

Izračuni kazalnikov zelenih površin in prekritosti s krošnjami

Delež urbanih zelenih površin

Podatek: **CMLS**; CLCplus Backbone 2023 (raster 10 m); %

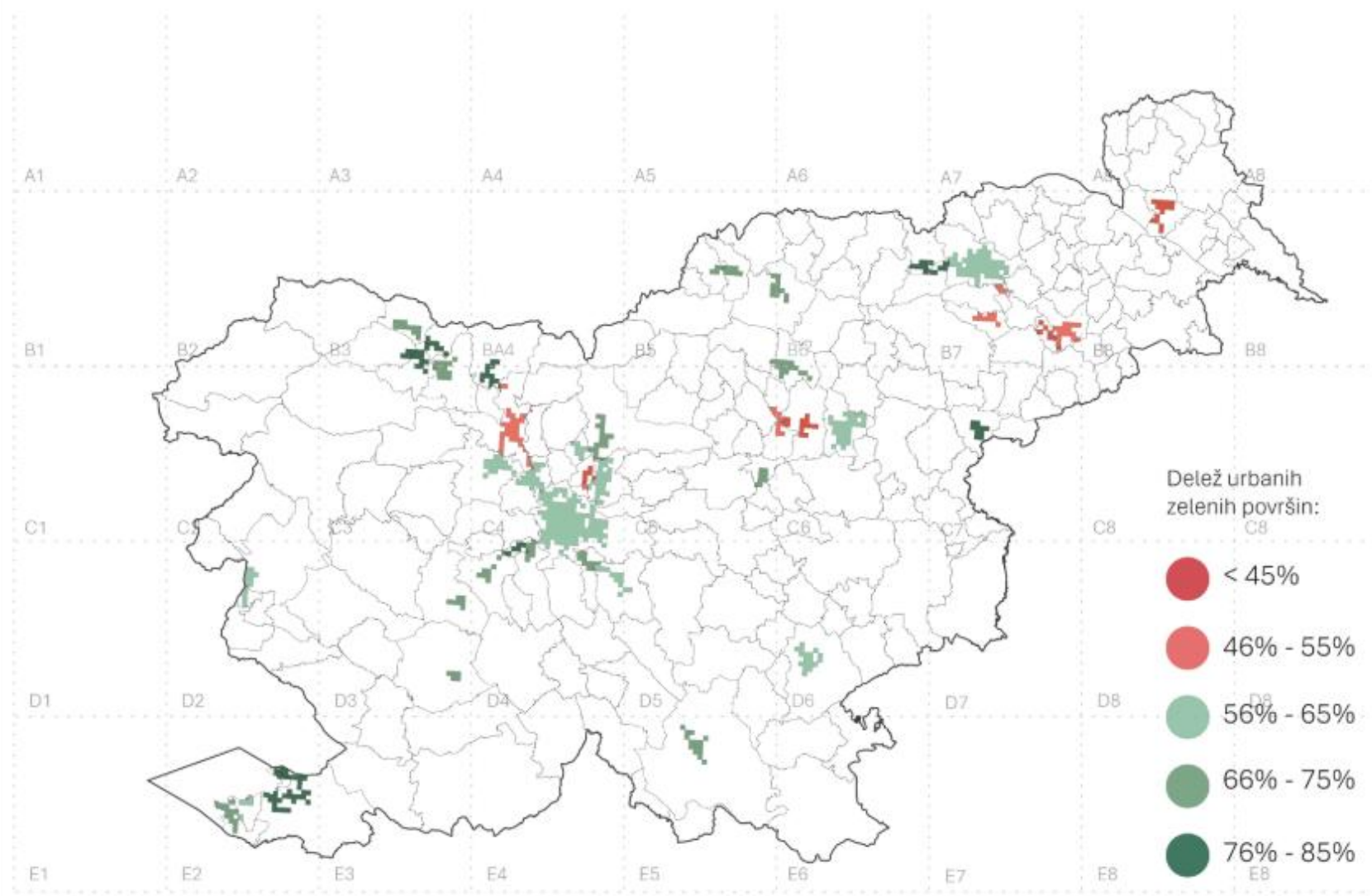
Delež urbanega pokrova drevesnih krošenj

Podatek: **CMLS**; Tree Cover Density 2021 (raster 10 m); %

Delež urbanih zelenih površin

Podatek: **CMLS**; CLCplus Backbone 2023 (raster 10 m)

Površine urbanih zelenih površin

Podatek: **CMLS**; CLCplus Backbone 2023 (raster 10 m)

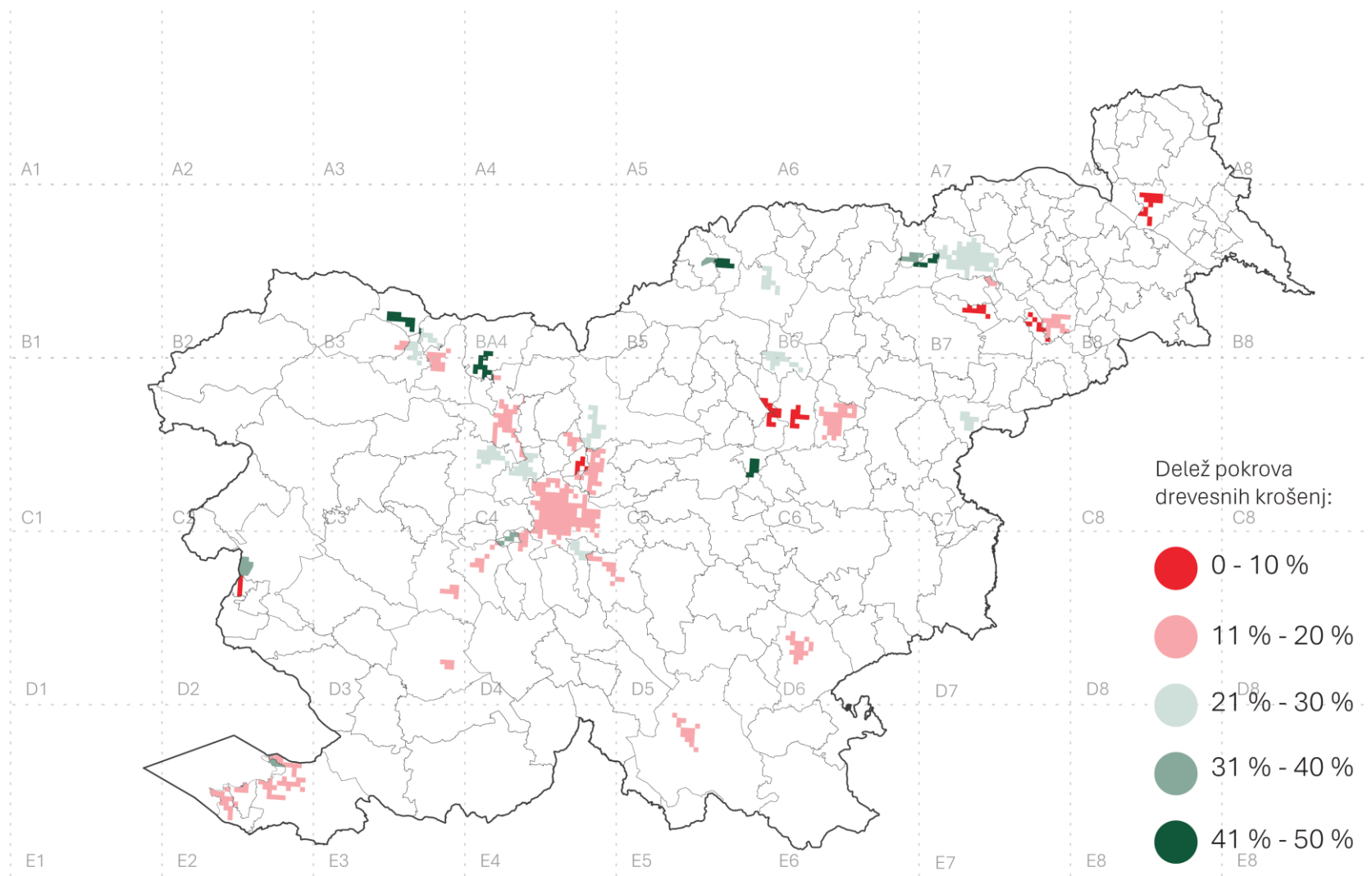
Območje urbanega ekosistema	Urbane zelene površine (km ²)
Ankaran/Ancarano	4,07
Bled	1,84
Brezovica	2,51
Celje	5,19
Domžale	1,48
Gorje	2,09
Grosuplje	4,09
Hajdina	2,36
Izola/Isola	8,17
Jesenice	0,95
Kamnik	16,79
Kočevje	64,63
Komenda	4,39
Koper/Capodistria	14,22
Kranj	31,92
Ljubljana	10,62
Logatec	10,42
Log-Dragomer	5,19
Maribor	20,34
Medvode	8,30
Mengeš	2,79
Miklavž na Dravskem polju	12,31
Murska Sobota	3,55
Nova Gorica	3,37
Novo mesto	8,11

Piran/Pirano	10,21
Polzela	5,92
Postojna	5,33
Prebold	12,42
Prevalje	9,86
Ptuj	11,36
Rače - Fram	6,35
Radovljica	5,04
Ravne na Koroškem	9,06
Rogaška Slatina	2,90
Ruše	9,85
Selnica ob Dravi	5,67
Slovenj Gradec	5,29
Šempeter - Vrtojba	4,26
Škofja Loka	23,45
Škofljica	5,23
Trbovlje	4,97
Trzin	7,83
Tržič	7,80
Velenje	9,53
Vrhnika	5,66
Žalec	3,60
Žirovnica	2,50
Slovenija:	423,77

Delež urbanega pokrova drevesnih krošenj

Podatek: **CMLS**; Tree Cover Density 2021 (raster 10 m)

Površine pokrova drevesnih krošenj

Podatek: **CMLS**; Tree Cover Density 2021 (raster 10 m)

Območje urbanega ekosistema	Urbane zelene površine (km ²)
Ankaran/Ancarano	4,07
Bled	1,84
Brezovica	2,51
Celje	5,19
Domžale	1,48
Gorje	2,09
Grosuplje	4,09
Hajdina	2,36
Izola/Isola	8,17
Jesenice	0,95
Kamnik	16,79
Kočevje	64,63
Komenda	4,39
Koper/Capodistria	14,22
Kranj	31,92
Ljubljana	10,62
Logatec	10,42
Log-Dragomer	5,19
Maribor	20,34
Medvode	8,30
Mengeš	2,79
Miklavž na Dravskem polju	12,31
Murska Sobota	3,55
Nova Gorica	3,37
Novo mesto	8,11

Piran/Pirano	10,21
Polzela	5,92
Postojna	5,33
Prebold	12,42
Prevalje	9,86
Ptuj	11,36
Rače - Fram	6,35
Radovljica	5,04
Ravne na Koroškem	9,06
Rogaška Slatina	2,90
Ruše	9,85
Selnica ob Dravi	5,67
Slovenj Gradec	5,29
Šempeter - Vrtojba	4,26
Škofja Loka	23,45
Škofljica	5,23
Trbovlje	4,97
Trzin	7,83
Tržič	7,80
Velenje	9,53
Vrhnika	5,66
Žalec	3,60
Žirovnica	2,50
Slovenija:	423,77

Izločitev območij urbanih ekosistemov (do leta 2031)

Države članice lahko iz celotnih območij urbanih ekosistemov izključijo območja, kjer:

- delež urbanih zelenih površin v urbanih središčih in urbanih grozdih > 45%
- ter delež urbanega pokrova drevesnih krošenj > 10 %.

Do 1.1.2031 se izločijo vsa območja urbanih ekosistemov (1. ods. 8.čl. uredbe) razen tistih, ki ne dosežajo deleža urbanih zelenih površin > 45% in/ali deleža urbanega pokrova drevesnih krošenj > 10 %.